

Ogródek dydaktyczny „Zielony zakątek”

Didactic garden-plot „Green corner”

WITOLD MŁYNARCZYK

Szkoła Podstawowa nr 79 w Łodzi

© Hygeia Public Health 2012, 47(2): 245

www.h-ph.pl

Adres do korespondencji / Address for correspondence

Witold Młynarczyk
sp79@toya.net.pl

Teren ogródka dydaktycznego „Zielony zakątek”^{1/}, utworzonego przy Szkole Podstawowej nr 79 w Łodzi, został podzielony na segmenty tematyczne, pozwalające zapoznać się dzieciom z roślinami żyjącymi w warunkach siedliskowych zbliżonych do naturalnych. Są to: zielnik, warzywnik, małe pole uprawne ze zbożami, roślinami polnymi, oleistymi i przemysłowymi. Bogato reprezentowane są różne działy roślin mające znaczenie dydaktyczne, takie jak: rośliny ozdobne, byliny, rośliny cebulowe, flora wody i strefy bagiennej, zwiastuny wiosny, lata i jesieni, zioła i rośliny lecznicze, rośliny terenów górzystych i leśnych.

W ogrodzie przewidziano swobodną komunikację, w postaci ścieżek wyłożonych kostką brukową oraz tzw. forum dydaktyczne z ławkami i obsadzoną pnączami drewnianą pergolą. Alejki między zagonami są pozostawione w formie naturalnie utworzonych ścieżek, co pozwala na komfortową pielęgnację rabat z roślinami jednorocznymi. W narożniku ogródka, utworzono oczko wodne wyłożone drobnym kamieniem rzeczonym oraz otoczakami. Przewidziano także drewniany kompostownik oraz skalnik z bylinami, utworzony na bazie kamienia polnego.

Praca w ogrodzie, oprócz oczywistego wykształcenia postaw proekologicznych, nauczyła uczniów działania zespołowego, planowania i realizacji zadań zgodnie z harmonogramem, odpowiedzialności za podjęte zobowiązania, systematyczności, wymagała brania odpowiedzialności za własne decyzje (np. niedokładne wykonanie zadania może skutkować uschnięciem roślin), szacowania szans i zagrożeń, podejmowania decyzji. Praca, o ile była dobrze pokierowana i zaplanowana, dawała możliwość samodzielnej pracy uczniów, bez ciągłego nadzoru i kontroli nauczyciela, dzięki czemu poczucie odpowiedzialności, a także satysfakcja młodzieży z efektów była większa. Wykonywanie prac w ogrodzie uczyło dzieci szacunku do pracy i jej efektów. Nikt, kto sam włożył wiele trudu w pielęgnację ogródka nie będzie go później niszczył, a mając świadomość ile wysiłku kosztuje utrzymanie terenów zieleni w należytym stanie, nie będzie

ich niszczył także poza szkołą. Praca w ogrodzie odegrała także dużą rolę w integracji grupy, umożliwiając wzajemne poznawanie się uczniów z innej strony niż dotychczas.

Rośliny ogródka w podziale na segmenty tematyczne

I. Rośliny polne, przemysłowe i oleiste

żyto, owies, pszenica, jęczmień, chmiel, wiklina, len, rzepak, gorczyca biała, słonecznik

II. Warzywnik

kapusta, sałata, kalarepa, pietruszka, szczaw, ziemniaki, rzodkiewka, marchew, buraki, ogórki, pomidory, dynia, cebula, groch zwyczajny

III. Zioła i rośliny lecznicze

czosnek niedźwiedzi, koper ogrodowy, lawenda wąskolistna, lubczyk, rumianek pospolity, melisa, mięta, bazylia, rozmaryn lekarski, szafwalia lekarska, majeranek, hyzop lekarski, lebiódka pospolita, podbiał pospolity

IV. Zwiastuny wiosny

krokus, pierwiosnek, przebiśnieg, hiacynt, tulipan, narcyz, goździk pierzasty, szafirek drobnokwiatowy, piwonia

V. Zwiastuny lata i jesieni

łubin, nagietek, prawosław, dalia, czyściec wełnisty, dzielzan ogrodowy, aster krzaczasty, zimowit jesienny

VI. Rośliny wrzosowate i kwaśnolubne

azalia wielkokwiatowa, różanecznik katawbijski, wrzos pospolity (odm. Anne-Marie, Amethyst, Mullion, Alba Praecox), wrzosiec (odm. Foxhollow, Vivelii, Springwood White), gołteria pęzająca, żurawina drobnooowocowa, bagno pospolite, tiarella sercolistna

VII. Rośliny chronione

mikołajek nadmorski, kocanka piaskowa, rozchodnik purpurowy, barwinek pospolity, ostrożeń panoński, cis pospolity, arcydzięgiel litwor, kopytnik pospolity, złocień zawadzkiego

VIII. Byliny terenów górzystych

rojniki górski, skalnica mchowata, kuklik górski, sasanka alpejska, jaskier alpejski, dzwonek karpacki, żurawka ogrodowa, macierzanka, goryczka wiosenna, serduska, liliowiec ogrodowy, wilczomlecz mirtowaty

IX. Rośliny leśne

jęczmień zwyczajny, narecznica samcza, pióropusznik strusi, kokoryczka wonna, parzydło leśne, paprotka zwyczajna, tojeść rozestana, konwalia majowa, przylaszczka pospolita

X. Rośliny wodne i strefy bagiennej

grzybień, grązel, rzęsa wodna, tatarak trawiasty, trzęślica modra, miscant chiński, kosaciec syberyjski, tojad smukły, kaczeniec błotny, rogersja kasztanowcolistna

XI. Rośliny ozdobne

irga pozioma, trzmielina oskrzydłona, berberys ottawski, berberys Thunberga, jałowiec pospolity Green Carpet, jałowiec Pfizera Old Gold, pęcherznica kalinolistna, żywotnik zachodni Aurea, żywotnik zachodni Smaragd, żywotnik wschodni Aurea Nana, ligustr okrągłolistny, pięciornik krzewiasty, trzmielina pospolita, krzewuska cudowna (Nana purpurea, Pink Princess), migdałek trójklapowy, miforząd japoński, magnolia Lennei, tawuła japońska Littel Princess, jaśminowiec wonny, jarzębina pospolita, ogień szkarłatny, śnieguliczka, dereń biały, głóg ostrogowy, pigwowiec, rokitnik pospolity, jodła kalifornijska, kosodrzewina, mikrobiota syberyjska, tawlina jarzębolistna, lilak pospolity, jabłoń rajska, perukowiec podolski Royal purple, brzoza Youngii niska, forsycja pośrednia, róża rabatowa, aktindia

^{1/} Ogródek, jako jeden z 23 ogródków dydaktycznych przy szkołach i przedszkolach woj. łódzkiego, otrzymał w 2011 r. dotację na zadanie z dziedziny Edukacja Ekologiczna – „Przyszłolne ogródki dydaktyczne” dzięki wsparciu finansowemu WFOŚiGW w Łodzi. <http://new.wfosigw.lodz.pl/strona/aktualnosci.php?id=380>